

Krigsministeren (Rauffmann): De ærede Landsthingsmænd for 10de Kreds (Sesjen) og 11te Kreds (Sonquibres) have allerede med megen Energi tilbagevist de Udtalelser, der kom fra den ærede Landsthingsmand fra 11te Kreds (Clausager). Jeg kan derfor fatte mig meget fort. Jeg skal da først og fremmest berøre en Udtalelse, som, efter hvad jeg tror, endnu ikke er bleven gjendreven. Det var nemlig den, at store Stater havde Noget at værne om og forsvare, og det var da ikke noget Under, at de anvendte store Beføstninger paa deres Forsvarsvæsen. Jeg vil nu spørge det ærede Medlem, som brugte denne Ytring, om de smaa Stater slet ikke havde Noget at forsvare, om de Intet havde at værne om. Jeg tror, at en saadan Anskuelse vilde være aldeles enestaaende. Jeg tror, at vi have den samme Forpligtelse til at værne om det Lidet, vi have, som de store Stater have. At det forholdsvis vil blive os dyrere at værne om det Lidet, er en Selvfølge og kan ikke forandres, naar Bernet skal være godt. — Det ærede Medlem udtalte sig endvidere, og det var i Grunden hans Udgangspunkt, om Anstæffelsen af de 6 14 Lommers Kanoner. Disse 6 14 Lommers Kanoner ere vistnok meget kostbare, men deres Virkning vil ogsaa være saa betydelig, at de ville komme til at spille en stor Rolle i vor Søbefæstning. Han synes hverken at være en Ven af Sø- eller Landbefæstningen; men hvad Søbefæstningen angaar, beder jeg ham dog lægge Mærke til, at den have vi, og det er dog vor Pligt at gjøre vort Bedste for den, Alt, hvad vi paa nogen Maade kunne overkomme. Der kan efter min Formening ikke være Tvivl om, at Søbefæstningen altid maa for en Hovedstad som Kjøbenhavn, der for det lille Land er af saa stor Betydning, spille en stor Rolle, og det maa derfor være os magtpaaliggende at gjøre den saa stærk som mulig, saa at vi ere sikrede mod et virksomt Bombardement af Vyen, helst naturligvis sikrede selv mod et svagt Bombardement, som vi i og for sig ikke burde behøve at frygte for. Det Sidste kan naturligvis kun ske ved Anlæget af en fremstødt Linie. Jeg har ganske sikkert sagt i det andet Thing, at Anlæget af en saadan fremstødt Linie vilde blive os lettere, naar vi fik disse Kanoner af det meget svære Kaliber, fordi man da kunde nøies med et mindre Antal Forter, i det man saa kunde lægge disse længere fra hinanden indbyrdes. At en Landbefæstning er det nødvendige Supplement til Søbefæstningen, har vist aldrig Nogen paastaet, selv ikke de, der ønskede at se Kjøbenhavn befæstet ogsaa fra Landstiden, og som ønskede at se Befæstningen mod Landstiden inarest mulig. At Anstæffelsen af disse Kanoner og Forstærkningen af Kjøbenhavns Søbefæstning ere en stykkevis Udførelse af Forsvarsplanen, er ingenlunde givet; men jeg vil sige: Gud give, at det virkelig var en saaledes begyndt stykkevis Udførelse af Forsvars-

planen, og Gud give, at vi hvert Aar maatte blive ved at faae et godt Stykke af Forsvarsplanen udført, saa at vi snart kunde faae Landet, om end nødtørftig, saa dog nogenlunde vel befæstet.

Clausager: Naar det ærede Medlem for 10de Kreds (Sesjen) yttrede, at det var første Gang, han havde hørt saarent og klart fremfat som nu af mig idag, at det var til ingen Nytte, at man gjorde Noget for Landets Forsvar, saa skal jeg dertil bemærke, at jeg har jo ingenlunde sagt, at man ingen Ting skulde gjøre, men mine Indvendinger vare navnlig rettede imod saavidt muligt at følge de store Staters Fodspor, for til enhver Tid at anskaffe sig det bedst Mulige og det Kjøbarest baade af Skjts, Vaaben og ander Saadant, idet jeg gik ud fra, at, hvor meget man end betogte derpaa, vilde Udsigten til et alvorligt og virkelig Forsvar være overmaade ringe, og jeg kan sige til, at det ligger forøvrigt ogsaa i min Lante, at, anvender man stor Beføstning paa at skaffe det bedste Skjts, Søbefæstninger og Sligt, turde det ikke være ufandsynligt, at man derved end mere udkæstede en lystent Tjende, end naar man saae, at det i Grunden dog var en Stam at oversfalde en Stat, der ønsker at leve i Fred for sig selv (Ufbrydelse). Ja, det er nu saa min Betragtning; jeg skal tage et Exempel. Naar en lille spinkel Mand kommer i Trætte med en stor og stærk, og den Lille er fræk nok til at sige: „Ja, kom og rør mig, saa skal jeg slaa Dig i Synet“, maa den Store da ikke sige til sig selv: „Men er den Mand da fuldstændig gal? Jeg kunde jo knuse ham med et lille Haandtryk“. Er ikke en lille Stats som vor Stats Forhold ganske det Samme overfor de os omgivende store Stater? En anden Ting er det, om man ikke forholdsvis efter Landets Befolkning og dets Størrelse og Gøne, bør vedligeholde sit Forsvar ordentligt og antændigt. Det kan man godt gjøre, uden at kaste Millioner og Millioner ud til tvivlsom Nytte. Det samme ærede Medlem yttrede endvidere, at den høitærede Regering paa ingen Maade havde ladet Forsvarssagen falde; tværtimod, den var taget frem stykkevis; ja, det yttrede jeg i Grunden ogsaa; jeg sagde, at Planen i dens Helhed lod Ministeriet falde for efterhaanden at tage den frem stykkevis, og det lader jo til, at ad den Vej gaar det lettere at faae Noget bragt tilveie. Der skulde ikke leve nogen Jølelse i det danske Folk, nogen Fædrelandskærlighed osv., mente det ærede Medlem, naar man ikke vilde indrømme Berettigelsen af at koste saa meget som muligt paa Forsvaret. Jo, jeg tror i Grunden nok, at der er Fædrelandskærlighed nok tilstede i det danske Folk; men man er desværre gennem en Række af førgelge Erfaringer bleven overbevist om, at det ikke er ad den Vej, at man holder sit Land samlet og vedlige, naar man kommer ind paa at ville